

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 2005 yılında Robert John Aumann'a (İbrani Üniversitesi, İsrail) verilmiştir. Aumann bu ödüle "oyun teorisine yönelik katkılarından dolayı" layık görülmüştür.

Robert John Aumann - 2005 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Aumann, Haziran 1930'da Ortodoks Yahudi bir ailenin oğlu olarak Almanya, Frankfurt am Main'de doğmuştur. Köklü ve zengin bir aileden gelen ve tekstil tüccarı olan Aumann'ın babası, Birinci Dünya Savaşında Almanya için savaşmış ve savaş nişanı almıştır. Nazi rejiminin Yahudilere yönelik uygulamalarından dolayı 1938 yılında ailesi ile birlikte Frankfurt'tan New York'a göç etmek zorunda kalmıştır. Kardeşi ile birlikte Yahudi kilisesine ait bir okulda eğitime başlayan Aumann, lisans eğitimini City College of New York'ta matematik alanında tamamlamıştır. Üniversite eğitimi sırasında matematik öğretmeni Abraham Gansler'in de teşvikiyle matematiğe ilgi duyan Aumann aksiyomlar, teoremler, ispatlar ve öklit geometrisi üzerine çalışmalar yapmıştır.

Eğitim-Kariyer: Massachusetts Teknoloji Enstitüsünde (MIT) doktora eğitimine başlayan ve George W. Whitehead'ın danışmanlığında cebirsel topolojinin bir alanı olan düğüm teorisi konusunda doktorasını tamamlamıştır. Aumann'ın doktora tezi 1956 yılında Annals of Mathematics'te yayınlanmıştır. Doktora eğitimi sonrası Princeton Üniversitesi'nin matematik bölümüne üye olan Aumann, Analytical Research Group'da yöneylem araştırmaları konusunda danışmanlık yapmıştır. MIT'te John F. Nash ile tanışan Aumann, Nash'den oldukça etkilenerek oyun teorisinin cazibesine kapılmıştır.

Hobileri: En büyük hobisinin klasik müzik dinlemek olduğu bilinen Aumann'ın boş zamanlarında doğa yürüyüşlerine çıkmanın zihnini dinlendirdiğini de belirtmiştir.

İktisat Bilimine Katkıları: Farklı alanlarda çalışmalar yapan bilim adamlarının yapmış olduğu katkılar sonucu oyun teorisi günümüzde sosyal bilimlerin "birleşik alan" teorisi olmaya başlamıştır. Buradaki "sosyal" nitelendirmesi çok geniş bir şekilde yorumlanabilir. Oyun teorisinden hareketle etkileşimin söz konusu olduğu bütün durumlara "uygulanabilirlik" ilkesinden hareketle metodolojiler geliştirilmekte ve bu metodolojiler kullanılarak spesifik uygulamalar çözümlenebilmektedir. Metodolojik yapı açısından oyun teorisine önemli katkılar yapan ve oyun teorisinin modern ekonomilere uyarlanmasıyla önemli rol üstlenen bilim adamlarından birisi de Aumann'dır. Matematikçi ve aynı zamanda iktisatçı olan Aumann, oyun teorisine hem kavramsal hem de matematiksel yönden çeşitli katkılar da bulunmuştur.